TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2005. gada 12. jūlijā *

Lieta C-403/03

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Bundesfinanzhof* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2003. gada 22. jūlijā un Tiesā reģistrēts 2003. gada 29. septembrī, tiesvedībā

Egon Schempp

pret

Finanzamt München V.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [P. Jann], K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*] un A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši K. Gulmans [*C. Gulmann*], Ž. P. Puisošē [*J.-P. Puissochet*], A. La Pergola [*A. La Pergola*], R. Šintgens [*R. Schintgen*], N. Kolnerika [*N. Colneric*], J. Klučka [*J. Klučka*], U. Lehmuss [*U. Lõhmus*], E. Levits un A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*] (referents),

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerāladvokāts L. A. Hēlhuds [*L. A. Geelhoed*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Šempa [*Schempp*] vārdā — J. Zēsts [*J. Seest*], *Rechtsanwalt*,

— Vācijas valdības vārdā — V. D. Plesings [*W.-D. Plessing*] un A. Tīmane [*A. Tiemann*], pārstāvji,

— Nīderlandes valdības vārdā — H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*] un K. A. H. ten Dama [*C. A. H. ten Dam*], pārstāves,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — K. Gross [*K. Gross*] un R. Liāls [*R. Lyal*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 27. janvārī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par EKL 12. panta un EKL 18. panta interpretāciju.

2 Šis lūgums ir iesniegts sakarā ar tiesvedību starp Šempu un Minhenes Finanšu pārvaldi [*Finanzamt München V*] (turpmāk tekstā — "Finanšu pārvalde") sakarā ar Finanšu pārvaldes atteikumu uzskatīt uzturlīdzekļus, ko Šemps maksā savai bijušajai dzīvesbiedrei, kas dzīvo Austrijā, par īpašiem izdevumiem, kas atskaitāmi no ienākumiem, kas apliekami ar ienākumu nodokli.

Atbilstošās tiesību normas

3 Saskaņā ar Likuma par ienākuma nodokli [*Einkommensteuergesetz*] (turpmāk tekstā — "*EStG*") 10. panta 1. panta 1. apakšpunktu šādi izdevumi, ja tie nav ne darbības izdevumi, ne reklāmas izdevumi, ir "īpaši izdevumi":

"Uzturlīdzekļi, ko maksā dzīvesbiedram, kurš dzīvo atsevišķi, vai bijušajam dzīvesbiedram, kam piemēro neierobežotu ienākuma nodokļa maksāšanas pienākumu, ja uzturlīdzekļu maksātājs ar uzturlīdzekļu saņēmēja piekrišanu par to iesniedz lūgumu, līdz DEM 27 000 apmērā kalendārā gada laikā. Lūgumu var iesniegt tikai par vienu kalendāro gadu, un tas nevar tikt atsaukts [..]."

4 Saskaņā ar *EStG* 22. panta 1.a punktu summas, ko uzturlīdzekļu maksātājs var atskaitīt no ienākumiem, kļūst par uzturlīdzekļu saņēmēja apliekamo ienākumu saskaņā ar tā saukto "atbilstības" principu. Atskaitījums, ko šis maksātājs var veikt, nav atkarīgs no nosacījuma, vai saņēmējs tiešām maksā nodokli par šīm summām. Tomēr gadījumā, ja saņēmējam ir jāmaksā nodokļi par saņemtajiem uzturlīdzekļiem, saskaņā ar civiltiesībām samaksāt šo nodokli ir uzturlīdzekļu maksātāja pienākums.

5 Saskaņā ar *EStG* 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunktu:

"Uzturlīdzekļi, kas samaksāti bijušajam dzīvesbiedram vai dzīvesbiedram, kurš dzīvo atsevišķi (10. panta 1. punkta 1. apakšpunkts), arī ir atskaitāmi kā speciāli izdevumi, ja saņēmējam netiek piemērots neierobežota ienākuma nodokļa maksāšanas pienākums. Ar nosacījumu, ka saņēmēja uzturēšanās vietai vai pastāvīgajai dzīvesvietai ir jāatrodas citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai valsts, attiecībā uz kuru piemēro Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, teritorijā. Saņēmēja rīcībā nonākušo uzturlīdzekļu aplikšanu ar nodokļiem turklāt jāpierāda ar ārvalstu kompetentās nodokļu iestādes apliecinājumu [..]."

6 Atbilstoši *EStG* 52. panta 2. punktam šī norma ir jāpiemēro Austrijā, sākot ar 1994. taksācijas gadu, jo 1994. gada 1. janvārī šī valsts pievienojās Līgumam par Eiropas Ekonomikas zonu.

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

7 Šemps, Vācijas pilsonis, kas dzīvo Vācijā, pēc šķiršanās maksā uzturlīdzekļus savai bijušajai dzīvesbiedrei, Austrijas iedzīvotājai.

8 Deklarācijās par 1994.–1997. gadu Šemps centās atskaitīt šos uzturlīdzekļus atbilstoši *EStG* 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunkta pirmajam un otrajam teikumam.

Tomēr paziņojumā par 1994.–1997. gada ienākumu aplikšanu ar nodokli Finanšu pārvalde noraidīja šādu atskaitījumu, pamatojot šo noraidījumu ar to, ka tā nav saņēmusi Austrijas nodokļu iekasēšanas iestāžu apliecinājumu, kas pierādītu, ka Šempa bijusī dzīvesbiedre Austrijā ir nomaksājusi nodokļus par šiem uzturlīdzekļiem, kā paredz šī paša 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunkts.

9 Šajā lietā Šemps nespēja iesniegt šādu apliecinājumu, jo Austrijas nodokļu tiesības neparedz aplikt ar nodokli uzturlīdzekļus un neļauj tos atskaitīt. No lietas materiāliem tomēr izriet, ka Šemps varētu atskaitīt visus uzturlīdzekļus, ko viņš samaksāja savai bijušajai dzīvesbiedrei, ja viņa dzīvotu Vācijā. Saistībā ar bijušo dzīvesbiedri — viņai šādā gadījumā nebūtu jāmaksā nodokļi par šiem uzturlīdzekļiem, jo viņas ienākumi ir zemāki par Vācijā apliekamo minimumu.

10 Uzskatot, ka attiecīgie Vācijas noteikumi nav saderīgi ar EKL 12. pantu un EKL 18. pantu, Šemps pārsūdzēja Finanšu pārvaldes paziņojumu par aplikšanu ar nodokļiem. Ar 1999. gada 27. jūlija lēmumu Finanšu pārvalde viņa sūdzību noraidīja.

11 Pēc tam kad *Finanzgericht München* (Minhenes Finanšu tiesa) noraidīja Šempa sūdzību par šo lēmumu, Šemps iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā. Uzskatot, ka šī prāva ir par Kopienu tiesību interpretāciju, *Bundesfinanzhof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus divus prejudiciālus jautājumus:

"1. Vai EKL 12. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neļauj piemērot *EStG* 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunktu un 10. panta 1. punkta 1. apakšpunktu, saskaņā ar

kuriem Vācijā dzīvojošs nodokļu maksātājs nevar atskaitīt uzturlīdzekļus, kas samaksāti tā bijušajam dzīvesbiedram, kurš dzīvo Austrijā, kaut gan viņam būtu tādas tiesības, ja uzturlīdzekļu saņēmējs dzīvotu Vācijā?

2. Ja atbilde uz pirmo jautājumu būtu negatīva: vai EKL 18. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neļauj piemērot *EStG* 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunktu un 10. panta 1. punkta 1. apakšpunktu, saskaņā ar kuriem Vācijā dzīvojošs nodokļu maksātājs nevar atskaitīt uzturlīdzekļus, kas samaksāti tā bijušajam dzīvesbiedram, kurš dzīvo Austrijā, kaut arī viņam būtu tādas tiesības, ja uzturlīdzekļu saņēmējs dzīvotu Vācijā?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

12 Ar uzdotajiem jautājumiem iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai EKL 12. panta pirmo daļu un EKL 18. panta 1. punktu jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj to, ka Vācijā dzīvojošs nodokļu maksātājs nevar saskaņā ar pamata lietā aplūkotajiem valsts tiesību aktiem atskaitīt no saviem šajā dalībvalstī apliekamajiem ienākumiem uzturlīdzekļus, kas samaksāti Austrijā dzīvojošam bijušajam dzīvesbiedram, kaut arī šādas tiesības viņam būtu, ja bijušais dzīvesbiedrs vēl dzīvotu Vācijā.

13 Vispirms ir jāpārbauda, vai situācijā, kas ir pamata prāvas pamatā, ir jāpiemēro Kopienu tiesības.

14 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka EKL 12. panta pirmā daļa, piemērojot Līgumu un neskarot tajā paredzētos noteikumus, aizliedz jebkādu diskrimināciju pilsonības dēļ.

15 Lai noteiktu jomu, kurā šī panta izpratnē Līgumu piemēro, šis pants ir jālasa kopsakarā ar Līguma noteikumiem par Savienības pilsonību. Savienības pilsoņa statusa mērķis ir būt dalībvalstu pilsoņu pamatstatusam, kas ļauj dalībvalstu pilsoņiem, kas atrodas tādā pašā situācijā, neatkarīgi no to pilsonības un neskarot šajā sakarā skaidri paredzētos izņēmumus, baudīt tādu pašu tiesisko attieksmi (2001. gada 20. septembra spriedums lietā C-184/99 *Grzelczyk*, *Recueil*, I-6193. lpp., 30. un 31. punkts; 2003. gada 2. oktobra spriedums lietā C-148/02 *Gracia Avello*, *Recueil*, I-11613. lpp., 22. un 23. punkts, un 2005. gada 15. marta spriedums lietā C-209/03 *Bidar*, Krājums, I-2119. lpp., 31. punkts).

16 Saskaņā ar EKL 17. panta 1. punktu ikviena persona, kam ir kādas dalībvalsts pilsonība, ir Savienības pilsonis. Būdams Vācijas pilsonis, Šemps tādējādi bauda šādu statusu.

17 Kā Tiesa jau ir nospriedusi, EKL 17. panta 2. punkts Savienības pilsoņa statusam uzliek Līgumā noteiktos pienākumus un piešķir noteiktās tiesības, tai skaitā tiesības atsaukties uz EKL 12. pantu visās Kopienu tiesību *ratione materiae* piemērošanas jomās (skat. 1998. gada 12. maija spriedumu lietā C-85/96 *Martínez Sala*, *Recueil*, I-2691. lpp., 62. punkts).

18 Šīs situācijas it sevišķi ietver tās situācijas, kas attiecas uz Līgumā garantēto pamatbrīvību izmantošanu, un tās, kas attiecas uz pārvietošanās brīvības un uzturēšanās dalībvalsts teritorijā brīvības, ko piešķir EKL 18. pants (iepriekš minētais spriedums *Bidar*, 33. punkts), izmantošanu.

19 Lai gan arī pašreizējā Kopienu tiesību stāvoklī tiešā aplikšana ar nodokļiem ir dalībvalstu kompetencē, tas nemazina apstākli, ka dalībvalstīm šī kompetence jāīsteno, ievērojot Kopienu tiesības, it sevišķi Līguma noteikumus par katram

Savienības pilsonim atzītajām tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, un tātad jāatturas no visa veida atklātas vai slēptas diskriminācijas pilsonības dēļ (šajā sakarā skat. 1995. gada 14. februāra spriedumu lietā C-279/93 *Schumacker*, *Recueil*, I-225. lpp., 21. un 26. punkts, un 2002. gada 12. decembra spriedumu lietā C-385/00 *de Groot*, *Recueil*, I-11819. lpp., 75. punkts).

20 Tomēr no judikatūras izriet arī, ka EKL 17. pantā noteiktās Savienības pilsonības mērķis nav paplašināt Līguma materiālās piemērošanas jomu un attiecināt to uz iekšējām situācijām, kam nav nekādas saistības ar Kopienu tiesībām (1997. gada 5. jūnija spriedums apvienotajās lietās C-64/96 un C-65/96 *Uecker* un *Jacquet*, *Recueil*, I-3171. lpp., 23. punkts, un iepriekš minētais spriedums *Garcia Avello*, 26. punkts).

21 Kā uzskata Vācijas valdība un Nīderlandes valdība, pamata prāva attiecas uz šādu situāciju. Lietas dalībnieks, kas pamatojas uz EKL 12. pantu, šajā gadījumā Šemps, nav izmantojis savas EKL 18. pantā paredzētās tiesības uz brīvu pārvietošanos. Tiesa, viņa bijusī dzīvesbiedre ir izmantojusi šīs tiesības. Tomēr šī lieta nav par šīs personas, bet gan par Šempa aplikšanu ar nodokļiem. Vācijas valdība tādējādi konstatē, ka šajā lietā Vācijas Federatīvajai Republikai vienīgais ārējais elements ir apstāklis, ka Šemps maksā uzturlīdzekļus citā dalībvalstī dzīvojošai personai. Tā kā uzturlīdzekļi nekādi neietekmē preču un pakalpojumu tirdzniecību Kopienā, EKL 12. pants uz šo situāciju neattiecas.

22 Šajā sakarā ir jāatzīmē, ka pretēji tam, ko norāda Vācijas valdība un Nīderlandes valdība, dalībvalsts pilsoņa, tāda kā Šempa, situācija, kurā viņš nav izmantojis tiesības uz brīvu pārvietošanos, šī fakta dēļ vien nevarētu tikt pielīdzināta pilnībā iekšējai

situācijai (šajā sakarā skat. 2004. gada 19. oktobra spriedumu lietā C-200/02 *Zhu* un *Chen*, Krājums, I-9925. lpp., 19. punkts).

23 Lai arī ir taisnība, ka Šemps nav izmantojis šīs tiesības, tomēr nav strīda par to, ka viņa bijusī dzīvesbiedre, nodibinot dzīvesvietu Austrijā, ir izmantojusi EKL 18. pantā visiem Savienības pilsoņiem piešķirtās tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties citas dalībvalsts teritorijā.

24 Tomēr — kā to būtībā ir norādījis ģenerāladvokāts secinājumu 19. punktā — tā kā ar mērķi noteikt, vai ir atskaitāmi uzturlīdzekļi, ko Vācijā dzīvojošs nodokļu maksātājs maksā saņēmējam, kas dzīvo citā dalībvalstī, pamata prāvā aplūkotie valsts tiesību akti ņem vērā šo uzturlīdzekļu nodokļu režīmu saņēmēja dzīvesvietas dalībvalstī — Šempa bijušās dzīvesbiedres tiesību brīvi pārvietoties un uzturēties citā dalībvalstī saskaņā ar EKL 18. pantu izmantošana ietekmē viņas bijušā dzīvesbiedra iespēju no saviem apliekamajiem ienākumiem Vācijā atskaitīt uzturlīdzekļus, ko viņš tai maksā.

25 No visa iepriekš minētā izriet, ka, tā kā Šempa bijusī dzīvesbiedre izmanto Kopienu tiesību piešķirtās tiesības, kas ietekmē prasītāja pamata prāvā tiesības uz atskaitījumiem viņa dzīvesvietas dalībvalstī, šādu situāciju nevar uzskatīt par iekšēju situāciju, kurai nav nekādas saistības ar Kopienu tiesībām.

26 Līdz ar to ir jāpārbauda, vai EKL 12. pants un EKL 18. pants liedz Vācijas nodokļu iestādēm atteikt atskaitīt uzturlīdzekļus, ko Šemps maksā savai bijušajai dzīvesbiedrei, kura dzīvo Austrijā.

Par EKL 12. panta piemērošanu

27 Šajā lietā nav strīda par to, ka gadījumā, ja Šempa bijusī dzīvesbiedre dzīvotu Vācijā, Šempam būtu tiesības atskaitīt tai samaksātos uzturlīdzekļus. Tomēr, tā kā viņa dzīvo Austrijā, Vācijas nodokļu iestādes liedza Šempam veikt šādu atskaitījumu.

28 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru EKL 12. pantā paredzētais nediskriminācijas princips prasa, lai salīdzināmās situācijās nebūtu atšķirīgas attieksmes, ja vien šāda attieksme nav objektīvi attaisnojama (skat. 1997. gada 17. jūlija spriedumu lietā C-354/95 *National Farmers' Union* u.c., *Recueil*, I-4559. lpp., 61. punkts).

29 Līdz ar to ir jāpārbauda, vai Šempa, kurš maksā uzturlīdzekļus savai bijušajai dzīvesbiedrei, kas dzīvo Austrijā, bez tiesībām atskaitīt šīs summas ienākumu nodokļa deklarācijā, situāciju varētu pielīdzināt tādas personas situācijai, kura šādus maksājumus veic bijušajam dzīvesbiedram, kurš dzīvo Vācijā, un bauda šo nodokļu priekšrocību.

30 Šajā sakarā ir jānorāda, ka saskaņā ar *EStG* 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunkta trešo teikumu Vācijā uzturlīdzekļiem, ko šajā dalībvalstī dzīvojošs nodokļu maksātājs maksā saņēmējam, kurš dzīvo citā dalībvalstī, piemēro šādu atskaitīšanu, ja šie uzturlīdzekļi šajā citā dalībvalstī tiek aplikti ar nodokli.

31 No tā izriet, ka, tā kā pamata prāvā uzturlīdzekļi bijušās Šempa dzīvesbiedres dzīvesvietas dalībvalstī ar nodokļiem netiek aplikti, Šempam nebija tiesību atskaitīt šos uzturlīdzekļus no saviem ienākumiem Vācijā.

32 Tādējādi ir skaidrs, ka nelabvēlīgo attieksmi, uz ko pamatojas Šemps, patiesībā izraisa apstāklis, saskaņā ar kuru viņa bijušās dzīvesbiedres dzīvesvietas dalībvalstī nodokļu sistēma, ko piemēro attiecībā uz uzturlīdzekļiem, atšķiras no Šempa dzīvesvietas dalībvalsts [nodokļu] sistēmas.

33 Kā to norāda Nīderlandes valdība, ja bijusī dzīvesbiedre būtu izvēlējusies dzīvot dalībvalstī, kurā uzturlīdzekļus, pretēji situācijai, kāda ir Austrijā, apliktu ar nodokļiem, kā tas ir Nīderlandē, Šempam saskaņā ar valsts tiesību aktiem, par kuriem ir šī lieta, būtu tiesības atskaitīt bijušajai dzīvesbiedrei veiktos maksājumus.

34 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka EKL 12. pants neattiecas uz atšķirīgu attieksmi, kas varētu rasties attiecībā pret personām un uzņēmumiem, kas ir pakļauti Kopienu jurisdikcijai, starp dalībvalstīm pastāvošo atšķirību dēļ tiktāl, ciktāl šīs atšķirības

ietekmē visas personas, uz kurām tās attiecas, saskaņā ar objektīviem kritērijiem un neskatoties uz pilsonību (šajā sakarā skat. 2003. gada 9. septembra spriedumu lietā C-137/00 *Milk Marque* un *National Farmers' Union*, *Recueil*, I-7975. lpp., 124. punkts un tajā minētā judikatūra).

35 No tā izriet, ka pretēji tam, ko norāda Šemps, uzturlīdzekļu maksājums saņēmējam, kas dzīvo Vācijā, nevar tikt pielīdzināts šādu uzturlīdzekļu maksājumam saņēmējam, kurš dzīvo Austrijā. Šo uzturlīdzekļu saņēmējs attiecībā uz aplikšanu ar nodokļiem jebkurā no šīm divām situācijām ir pakļauts atšķirīgam nodokļu regulējumam.

36 Tātad ir jākonstatē — tas, ka saskaņā ar *EStG* 1.a panta 1. punkta 1. apakšpunktu Vācijā dzīvojošs nodokļu maksātājs nevar atskaitīt savam bijušajam dzīvesbiedram, kurš dzīvo Austrijā, samaksātus uzturlīdzekļus — nerada diskriminējošu attieksmi EKL 12. panta izpratnē.

37 Kā uzskata Šemps, šajā lietā pret viņu vērstā nevienlīdzīgā attieksme tomēr rodas tādēļ, ka, lai arī Vācijā dzīvojošai personai samaksātu uzturlīdzekļu atskaitīšana nav pakārtota tam, vai šī persona ir samaksājusi nodokļus, šāda nodokļu samaksa tiek prasīta, lai iegūtu tiesības atskaitīt uzturlīdzekļus, kas ir samaksāti personai, kas dzīvo citā dalībvalstī.

38 Šajā sakarā tomēr ir jāatgādina, ka šīs lietas ietvaros iesniedzējtiesa Tiesai tikai jautā, vai Kopienu tiesības nepieļauj to, ka Vācijā dzīvojošs nodokļu maksātājs nevar

atskaitīt uzturlīdzekļus, ko viņš maksā Austrijā dzīvojošai bijušajai dzīvesbiedrei. Tātad, lai sniegtu valsts tiesai interpretāciju, kas būtu noderīga pamata prāvas izlemšanai, ir jākonstatē, ka Šempa norādītā problēma par to, ka, ja uzturlīdzekļi tiek maksāti saņēmējam, kurš dzīvo citā dalībvalstī, šie uzturlīdzekļi tiek aplikti ar nodokli, šajā lietā nerodas, jo ir zināms, ka Austrijā uzturlīdzekļi netiek aplikti ar nodokli.

39 Saistībā ar neapstrīdēto apstākli, saskaņā ar kuru gadījumā, ja Šempa bijusī dzīvesbiedre dzīvotu Vācijā, Šempam būtu tiesības atskaitīt uzturlīdzekļus, ko viņš maksā, neatkarīgi no tā, ka šie uzturlīdzekļi šādā gadījumā netiktu aplikti ar nodokli, jo viņa bijušās dzīvesbiedres ienākumi Vācijā norādītajā periodā saskaņā ar Vācijas nodokļu tiesībām ir zemāki par apliekamo minimumu, tas neliek apšaubīt secinājumu šī sprieduma 36. punktā. Kā pareizi norāda Eiropas Kopienu Komisija, uzturlīdzekļu neaplikšana ar nodokli Vācijā šī iemesla dēļ nevar tikt pielīdzināta šādu uzturlīdzekļu neaplikšanai ar nodokli Austrijā tādēļ, ka šajā dalībvalstī tie vispār netiek aplikti ar nodokli, jo fiskālās sekas, kas attiecībā uz ienākumu aplikšanu izriet no katras no šīm situācijām, attiecīgajam nodokļu maksātājam atšķiras.

Par EKL 18. panta piemērošanu

40 Ir jānorāda, ka saskaņā ar EKL 18. panta 1. punktu "[i]kvienam Savienības pilsonim ir tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs, ievērojot [..] Līgumā noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, kā arī īstenošanai paredzētos pasākumus".

41 Kā dalībvalsts pilsonim un attiecīgi Savienības pilsonim Šempam ir tiesības atsaukties uz šo normu.

42 Savos apsvērumos Šemps norāda, ka EKL 18. panta 1. punkts aizsargā ne tikai tiesības uz brīvu pārvietošanos un tiesības iekārtoties citās dalībvalstīs, bet arī tiesības izvēlēties dzīvesvietu. Viņš uzsver, ka, tā kā uzturlīdzekļi nav atskaitāmi no apliekamajiem ienākumiem, ja to saņēmējs dzīvo citā dalībvalstī, šis saņēmējs var nonākt noteikta spiediena ietekmē, kas to stimulē neatstāt Vāciju, tādējādi radot EKL 18. panta 1. punktā garantēto tiesību izmantošanas ierobežojumus. Šis spiediens var ļoti skaidri izpausties brīdī, kad tiek noteikts uzturlīdzekļu apmērs, jo šāda noteikšana notiek, ņemot vērā aplikšanas ar nodokļiem sekas.

43 Šajā sakarā ir jākonstatē, ka, tāpat kā to uzsver Vācijas valdība un Nīderlandes valdība, kā arī Komisija, attiecīgās valsts tiesības nekādi nekavē Šempa kā Savienības pilsoņa tiesības pārvietoties un uzturēties citās dalībvalstīs saskaņā ar EKL 18. panta 1. punktu.

44 Ir taisnība — kā ir norādīts — ka viņa bijušās dzīvesbiedres dzīvesvietas pārcelšana uz Austriju Šempam radīja nelabvēlīgas sekas attiecībā uz aplikšanu ar nodokļiem viņa dzīvesvietas dalībvalstī.

45 Tomēr Tiesa jau ir spriedusi, ka Līgums negarantē Savienības pilsonim to, ka viņa darbības pārcelšana uz citu dalībvalsti nevis to, kurā viņš dzīvoja līdz tam,

neietekmēs aplikšanu ar nodokļiem. Ņemot vērā starp dalībvalstīm pastāvošās normu atšķirības šajā jautājumā, šāda pārcelšana saistībā ar netiešo aplikšanu ar nodokļiem atkarībā no apstākļiem pilsonim var būt vairāk vai mazāk izdevīga vai neizdevīga (šajā sakarā skat. 2004. gada 15. jūlija spriedumu lietā C-365/02 *Lindfors*, Krājums, I-7183. lpp., 34. punkts).

46 Šis princips piemērojams *a fortiori* tādai situācijai kā pamata prāvā, kurā attiecīgā persona pati neizmanto savas tiesības brīvi pārvietoties, bet apgalvo, ka ir cietis no atšķirīgas attieksmes pēc tam, kad viņa bijusī dzīvesbiedre ir pārcēlusies uz dzīvi citā dalībvalstī.

47 Šajos apstākļos uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka EKL 12. panta pirmā daļa un EKL 18. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neaizliedz to, ka Vācijā dzīvojošs nodokļu maksātājs nevar saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu, tādu kā tas, uz ko atsaucas pamata prāvā, atskaitīt no saviem šajā valstī apliekamajiem ienākumiem uzturlīdzekļus, kas tiek maksāti viņa bijušajai dzīvesbiedrei, kas dzīvo citā dalībvalstī, kurā šādi uzturlīdzekļi netiek aplikti ar nodokli, kaut arī viņam būtu šādas tiesības, ja bijusī dzīvesbiedre dzīvotu Vācijā.

Par tiesāšanās izdevumiem

48 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata prāvā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies saistībā ar apsvērumu iesniegšanu Tiesai, izņemot tos, kuri radušies minētajiem lietas dalībniekiem, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

EKL 12. panta pirmā daļa un EKL 18. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neaizliedz to, ka Vācijā dzīvojošs nodokļu maksātājs saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu, tādu kā tas, uz ko atsaucas pamata prāvā, nevar atskaitīt no saviem šajā valstī apliekamajiem ienākumiem uzturlīdzekļus, kas tiek maksāti viņa bijušajai dzīvesbiedrei, kas dzīvo citā dalībvalstī, kurā šādi uzturlīdzekļi netiek aplikti ar nodokli, kaut arī viņam būtu šādas tiesības, ja bijusī dzīvesbiedre dzīvotu Vācijā.

[Paraksti]